

16de Aarg.

1885.

30te Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

15de November. — 21de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter

„For Hjemmet“

udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forsud. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit.

Adresse: R. Thronsdn, Box 1014, Decorah, Iowa.

Hegners Møbelmagazin

har et smukt Udvalg af alle Slags saavel elegante som simplere Møbler til Møblering af Stadsværelser, Dagligværelser og Soverværelser; elastiske Sengebunde, Lænestole, Gyngestole, Spiseborde med Indfudsplader, Centrumborde af nyeste Façon, Fossilsten Borde, Speile og ellers Alt, hvad man pleier at finde i en velforhønt Møbelhandel. Gode Varer til rimelige Priser. Afslæg mig et Besøg, førend du kjober andetsteds

Mine Møbelrum er et Kvartal Nordvest fra Milwaukee & St. Paul R. R. Depot. Chs. Hegner.

Meneely & Company, West Troy, N. Y.,

Klokker. Fordelagtigt bekendt blandt Almenheden siden 1826. Kirke-, Kapel-, Skole-, Brandalarm og andre Klokker; ogsaa forskjellige Slags Klokkespil.

85 41 b p

K. I. HAUGEN.

Dealer in

GENERAL MERCHANDICE,

Decorah, - - - Iowa.

J. J. O. Gremm.

følger

Pianoer, Orgler, Violin-Streng, Sy-Maskiner, Olje, Naale etc.

af bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælge.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

Pianoer og Orgler stemmes, og Arbeidet garanteres.

Office i det gamle Post-Office ligeoverfor St. Cloud Hotel.

1 b

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

16de Aarg. }

15de November 1885.

} 20de Hefte.

Frafalden, men ikke fortabt.

(Fortsættelse).

Sertende Kapitel.

Stille og høitidelig hengif de følgende Uger paa Landgodset.

For hver Gang, man samlede om den hellige Nadvere, viste sig altid nogen Formindstelse af Medlemmernes Antal.

Nogle var i Fængsel for Troen; mange var faldne.

„Kirken“, som den gamle, afrikanste Lærer havde sagt om en tidligere Forsølgelse, „var strækflagen. Da blev Troen mere brændende, og man blev ivrigere i Faste, Møder og Bønner, i broderlig Venlighed og Kjærlighed, i Ydmyghed, Hellighed og Naadehold. Disse Pinsler vil blive Djævelens gløende Pile, hvorved imidlertid Troen styrkes og opflammes.“

De fortyndede Rækker sluttede sig tættere til hinanden; alle Taksigelser og Bønner havde dyb Mening, da ethvert overflodigt Ord forstummede; over mange af deres Ansigter, der var tilbage, hvilede en Ro og et helligt, begeistret Mod, der mindede om tidligere Dage, og Andres

var vædede af ydmyge, bodfærdige Taarer.

Menneskelige Koster blev matte; den ene Kost, som raader, det ene Ansigt, hvis Lys kan opretholde og skjænke Kraft, den ene Herre, for hvem de, hvis saa var Hans Villie, skulde lide, blev for hver Dag lærere og klarere for den truede Menighed.

Der kom ogsaa Breve til dem fra Ehprian. „Jeg glæder mig og er taknemmelig, modige og velsignede Brødre,“ skrev han til Bekjenderne, „ved at høre om Eders Tro og Dyd, hvorved Kirken, vor Moder, forherliges. Blandt Eder finder jeg, at Nogle allerede er kronede, medens Andre nu er nær Seirens Krone; men Alle, hvem Faren har forenet til et herligt Samfund, er opflammede til at fortsætte Kampen med en lige og fælles Tapperhed og Varme, som det sømmer sig Kristi Stridsmænd og den guddommelige Leir. Det vil ikke blive nogen let Tid for Eder, siden Gud har bestemt Trængsler.“ Han formanede dem til Ydmyghed. „For sin Lidelse,“

sagde han, „bandt Herren om sig og toede Disciplenes Fodder.“

Dybt sank de trofaste og medfølsende Ord i de hdmngte Hjerter. De vidste, det vilde have været lettere for Biskopen at dø med dem end at leve saaledes adskilt fra dem.

Endelig kom Indkaldelsen for Retten.

Utter en Morgen havde Familien samlet sig i Kapellet i Katakomberne.

Apostelen Peters Ord var bleve oplæste for dem og havde gjenlydt i de gamle, puniste Hvalvinger: „Forundrer Eder ikke over den Ildprøve, som kommer over Eder til en Prøvelse, som om der hændtes Eder noget underligt.“ Og da de passerede ud igjen i Dagslyset, stod der — halv skjult bag Klippen i den Krog, hvor den frastubne Mand og Hustru havde knælet — en liden Hob Rettsbetjente opstillede for at standse dem.

Den ene af Rettsbetjentene gav et Tegn til de Andre, da Clement og Valerian kom ud, og Brødrene blev strax grebne og bundne for at føres bort.

Eucharis og Søstrene trykkede sig tæt hen til dem. „Vi hører sammen“, sagde de; tag os Alle!“

„Vi har ingen Fuldmagt med Hensyn til andre end disse,“ var det barste og korte Svar. „Eders Tid kommer uden Tvivl.“

Det blev den øvrige Forsamling tilladt at adspredde sig, endog Præsterne og Diaconerne; men det blev ikke tilladt Noget at dvæle i Nærheden af Katakomberne.

Soldaterne tvang det lille Selskab til at skilles og begive sig til deres forskjelige Hjem; derpaa omringede de de to Fanger og marscherede hurtigt afsted til Karthago.

Det var tilfældigt kom met, Alt, hvad de mest havde frygtet.

Ikke med et Tordenbrag; under fuld-

kommen dyre No: Rettsbetjentene gjorde sin Pligt uden Voldsomhed, Brødrene underkastede sig Dommen uden Modstand; den lille Hob Mænd, Fangevogtere og Fanger, marscherede tause nedad den skyggesfulde Sti mellem Vingaarde og Haver; den lille forladte Gruppe af Kvinder, de tre Søstre, stod tause og inagttag dem, som saa ofre for, til de kom dem afsyne nede i Dalen paa Veien til Karthago.

Eucharis syntes begavet med en overnaturlig Styrke. Hun havde forstaaet den hele Mulighed i et Dieblit, og da Valerian blev ført bort, holdt hun for et Dieblit hans Hænder i sine, og, idet hun med sine taareløse Dine saa ind i hans, sagde hun sagte og hurtigt:

„Elskede, frygt intet for mig. Ved almindelig Død har vi intet Valg, og vi maa stilles ad. Ved denne kan vi selv vælge, maa vi vælge; og vi vil gaa sammen til vor Herre.“

Et vidunderligt straalende Smil oplyste hendes Ansigt, idet hun talte; og i den Straaleglands som i en Helgen-glorie stod hendes Ansigt for ham, efterat hun var forsvunden for hans Syn.

Og da Clement, som var den sidste, saa sig tilbage, lygte hint Emil op igjen med en svag, men varm Gjetterglød, som hvilede særskilt paa ham og var fuld af Ærbødighed og Tænderlighed.

Saa gif da Kvinderne tilbage til det ensomme Hus for at græde og bede og udføre de huslige Pligter og for — forsvarsløse som de selv var — at beskytte, som de bedst kunde, de forsvarsløse smaa Børn. Saa Ord veksledes mellem dem.

Skjont det afgjørende Slag i en Henseende allerede havde rammet, var det dog i en anden endnu en Uvishedens Tid; og en Uvisshed, hvor Vægtstaaalen

hovedsagelig heldte til Frygtens Side, efterlod lidet Rum for Samtale.

Heller ikke græd de meget. Der var altfor mange hellige Pligter for dem at udføre. Haverne og Godset tilhorte endnu Clement, og som hans Vert, hans Eiendom, og som et Minde om ham, var enhver opbunden Vinranke, enhver omhyggelig vandet Frugthave hellig for dem.

Slaverne samlede sig om dem for at modtage Befalinger og Trøst. Da de for største Del var Kristne og havde været paa Godset fra Fader til Søn, var de trofaste og hengivne; men Strækken og Tabet af deres Herre gjorde dem i Begyndelsen fuldkommen hjælpeløse, indtil de begyndte at forstaa, at Huset's daglige Orden skulde forblive uforandret.

Søstrenes første Indskydelse var ganske at opgive det daglige Livs Pligter og Foretagender — de Pligter, som var blevne saa meningsløse — og at hengive sig til en lang, uafbrudt Vaagen, Fasten og Beden.

Men Eucharis vilde ikke have det saa.

Ved Solnedgang paastod hun bestemt, at Huset's Medlemmer skulde sammen kaldes til Aftenbøn.

„Det er en Bekjendelse. J erindrer, Priscus sagde saa,“ sagde hun med straalende Mine. „De bekjender ærefuldt, og vi vil forene vore svage Stemmer med deres.“ Og hendes Stemmes rige Toner lød klart gjennem Haven i den sædvanlige Aftenhymne:

„Dyde Tegn paa hellig Hønhed,
Paa den evige Gud Fader
Og vor Herre
Jesum Krist!“

Først hendes Stemme alene; men snart stemte ogsaa Søstre og Tjenestefolk, Oldinger og Børn i med, til Tonerne tilsidst gjenklang i Dalen som en Triumfhymne.

Kort efter at de havde sluttet, viste Priscus sig, snigende sig forsigtig op i Mørket.

„Jeg kom for at se, om jeg kunde hjælpe Eder paa nogen Maade,“ stammede han forlegen. „Men J maa være affindige — affindige. Ved J ikke, at hver Tone er en Opfordring til Fienden om at falde over Eder?“

„Vi ved fuldkommen vel, at hver Tone er en Bekjendelse af vor Herre,“ svarede Eucharis. „Lod det saa?“ Og hun tilføjede med lav, fast Stemme: „Min Plads er ved hans Side; jeg har ved høitideligt Løfte forpligtet mig til det. Jeg vil vente og se, om de kalder mig. Men tidligere eller senere kan Ingen hindre mig i min hellige Ret til at være der!“

Syttende Kapitel.

Clement og Valerian gik tause og med bundne Hænder henad de velkjendte Havestier til Karthagos Mure, nu og da paastyndte ved den ublide Berøring af Fangevogternes Stotte; thi Soldaterne havde Ordre til at være hurtige.

Valerian rødmede, og hans Læber aabnede sig som til et Bredesudbrud, da det første vanærende Slag faldt paa ham.

Før første Gang forstod han den hele Betydning af Martyrdom.

Korsets Historie og Martyrakterne havde fra Barndommen af været hellige Historier for ham.

Rundt disse tornekronede Pander havde han ubevidst seet en Helgenglorie. Selve Tornene var blevne et Kors, ikke et Spottens, men isandhed et Grens Kors; Korset var det allerhelligste Symbol; Pinebænten, Svøberne, Martyrtamrene havde — ham selv ubevidst — i hans Fantasi altid været forenet med medfø-

lende og ærbødige Medkriftnes opmun-
trende Nærværelse.

Og nu faldt et raat Slag paa hans
Skuldre, paa hans Kind, med en raa
Latter og Forbandelse, netop som Slag
og Forbandelser kunde falde paa hvilken-
sommelst besværlig og gjenstridig Slave,
og det vrede Udtryk, der neppe havde
dannet sig paa hans Læber, var bleven
bevaret med et Slag paa hans Mund.

Da de traadte ind ad Porten, stod
Priscus ganske nær, og i det Dieblik,
deres Dine mødtes, kastede nogle ond-
stabsfulde Gutter nogle Haandfuld
Snaus i Valerians Ansigt, hvorved
hans Dine slydtes, saa han for et Die-
blik ikke kunde se. Han hørte den spot-
tende Latter og følte Hjælpelessnessen ved
de bundne Hænder, og da han atter aab-
nede sine Dine, saa han et Smil gaa
hen over Priscus's Ansigt, idet han be-
tragtede hans overstænkede Ansigt og
Klæder. Dine, smertefulde paa Grund
af et Puds, kaade Gutter havde spillet
ham, Hænder ude af Stand til at be-
skytte dem, ikke ærefulde Nr. men et over-
stænket Ansigt, Stod, Slag, smaalige
Fornærmelser og Forhånnelser, Videlser,
i sig selv saa ubetydelige, at et Barn
kunde have leet af dem — var dette vir-
kelig en Forsmag paa Martyrdom, dette,
i sig selv saa lidet opløstende og helligt,
saa ligt alle andre Slags smaa Ubehage-
ligheder, saa ganske blottet for alt, hvad
der kunde adle Videlsen og stjænke Kraft
til at bære den? Han havde ubevidst
tænkt sig Martyrdom som et Slags Sa-
krament, der vilde medbringe sin egen
Styrke. Han fandt den simpelthen lig
hvilken-sommelst anden af de mange Prø-
velser og Fristelser, hvilket-sommelst andet
af de mange ujevne, almindelige Skridt
i Livet, enten alle hellige, som Trin
paa en Pilgrimsvandring, eller ogsaa
i n t e t.

Ogsaa Clement var udsat for de
samme smaalige Fornærmelser, og den
Tanke faldt ogsaa ham ind, hvor disse
Martyrdommens første Trin lignede
andre, tidligere traadte. Men for ham var
den Tanke ikke en bitter, men en glæde-
lig Overræffelse. Var de ujevne Trin
paa denne ophøjede, endnu ikke betraadte
Sti saa lig de simple, daglige Trin paa
den gamle, stadig betraadte Sti? Disse
saa knudrede Trin kunde maasse være de
sidste, kunde maasse vise sig at være en
hurtig Opftigning til selve Stadens
Porte, til Frelsens Fodder.

Denne smaalige Spot, disse Slag og
Stod gjensaldte i hans Grindring de
bitre Trin, en Anden havde traadt for
ham. En Følelse af høitidelig Glæde
bemægtigede sig ham ved Tanken om,
hvorledes de ogsaa „slog Ham i Ansig-
tet,“ bandt Ham for Dinene, spottede og
stødte Ham i Lobet af hele den lange,
uroelige Nat, hvorledes Han blev forag-
tet, hvorledes de første Trin paa selve
Korsets Vej var smaalige Fornærmelser
og Spot, og hvorledes Han følte Med-
lidenhed og Kjærlighed gennem Alt.
„Kan det være muligt,“ tænkte han,
„at du tillader os at vandre saa nær i
dine egne Fodtrin? Kunde den simple
Døvelse i at følge dig efter lede til at
kunne følge dig saa nær og saa paata-
gelig?“

Hans Dine mødte Priscus's rastløse
Blik, og ogsaa han saa det halvt trium-
ferende Smil, der opirrede Valerian.
Men hans Hjerte slydtes af en dyb
Medlidenhed for Forræderen, hvilket for
en Stund bragte ham til fuldkommen at
glemme sig selv. De venlige, freidige
Dine hvilede med et langt, alvorligt
Blik paa Priscus's Ansigt, og der var
Noget i deres Udtryk, som bragte denne
til for et Dieblik at se sig selv, som han

var, og til at vende sig bort, ikke vred, men ydmyget og besjæmmet.

Ved Fængselsdøren blev Brødrene adstillede. Clement blev kastet i et Rum sammen med mange Andre. Valerian blev, af en ham ukjendt Grund, alene; maaske de, som skulde bestemme det, forstod, hvad der vilde være den haardeste Prøvelse for ham.

Clement havde de sædvanlige Ubehageligheder ved Fængselslivet — kvælende Luft i et lidet, overfyldt Rum, mellem Forbrydere, hvoraf mange var fængslede for de laveste Forbrydelser; simpel Føde, raa Tale. Forpestet Luft — ingen ringe Lidelse for ham, som var vant til sundt, regelmæssigt, landligt Arbejde, til Livet paa de friske, aabne Høie, for ham, saa uvant til Stoi og Trængsel. Han var aldrig alene og fandt liden Anledning til de rolige, regelmæssige Andagtsøvelser, han var vant til. Hans Bønner kunde ikke blive stort andet end Hjertesuf; de Omkringværendes Synder og Lidelser hvilede saa tungt og trykkende paa ham: Fortællinger om Hjem, ladte øde ved at være blevene berøvede sit Overhoved; uprovede Hjerters Frygt for at kaldes til at bekjende og martres; Synet af Mænd, der havde forladt dem i sin fulde Ungdomskraft nogle Timer tidligere, og som vendte tilbage svage og vakkende, blødende og lemlæstede fra det foreløbige Forhør. Thi, som Tertullian sagde, ved andre retslige Undersøgelser blev Mennesker pinte for at bringes til at bekjende; i dette Tilfælde blev de, efterat have bekjendt og erklæret at være villige til at dø, mod al Lov pinte for at sværge falsk og fornegte.

Og foruden disse var der de hedenste Forbrydere, over hvilke Clements Hjerte ynkedes uudsigelig.

Men for Valerian var intet af alt

dette bestemt; ingen Sammenblanden med den simple Hob, hvilket maaske kunde have styrket ham ved at røre hans Hjerte ved Synet af Andres Elendighed.

Han var, som han tilhørte en anden Klasse, hensat i et lustigt, møbleret Værelse for sig selv. Han blev betjent med Høflighed og forsynet med ordentlig Føde. Han blev behandlet med Hensynsfuldhed, og hans Ensomhed respekteret, undtagen naar nu og da en eller anden romersk Embedsmand, som han kjendte, kom og paa en høflig Maade gjorde ham Forestillinger.

„Han var hævet over saadanne Ting! Naturligvis forstod alle dannede Mennesker det intetsigende ved Folkeovertro; og forsaavidt som Kristendommen var en høj, moralsk Være og en Filosofi, hvilket Mange var fuldkommen villige til at indrømme, at den var, kunde der ikke gøres nogen Indvending imod, at han beholdt den. De indrømmede endog, at der kunde være noget fanatisk i dette Angreb paa Religionen. Det var tildels politisk og havde sin Grund i, at Decius sølte Nødvendigheden af at undertrykke de Kristne, som hans Forgjenger, Filip Araberen, sagdes at have begunstiget. Det var kun en Ovgang, dette voldsomme Angreb. Det vilde kun være nødvendigt at bøie sig for en Stund, til Uveiret var over. At fordre, at han skulde aflægge en Tilstaelse, vilde være tyrannisk; hvad der forlangtes af ham var blot en ydre Form, blot en Anerkjendelse for at berolige en ny Regent, der var lidt ængstelig over den Maade, hvorpaa han var kommen til Magten, blot at vise, at der intet Forræderi var ment.

Den kristne Kirke havde i den senere Tid, maatte det indrømmes, vist sig at have en temmelig stærk Organisation;

og stærke hemmelige Foreninger var naturligtvis umulige i en stærkt organiseret Stat.

Dg hvis nogen Indrømmelse forlangtes, kunde visseilig intet mindre forlanges af Nogen end en Anerkjendelse af Keiserens Genius — hvad det end vilde sige, var det i Virkeligheden kun en forældet Udtrykksmaade for, at man var en Underfaat af Keiseren — og nogle faa Høgelsekorn, ofrede for hvem, for hvad? Hvem foregav at kunne forklare det? En af deres egne store Lærere skulde jo have sagt: „En Afgud er Intet“; nu nogle faa Høgelsekorn, kastede for Intet, ud i Luften, hvad var det?

Dg hvad indrømmede han saa? Simpelt hen den taabelige Overtro, som havde indfneget sig i den høie, filosofiske Moral, som Jngen kunde lade være at bevandre; om lidt streng og glædeløs var den dog altid høj og ren. Naar alt kom til alt, gav han kun efter for en Folkeovertro ved at negte at ofre. Han maatte visseilig selv være hævet over saadant. Han opgav blot en Overtro for en anden. Et urimeligt Forlangende maaske, men hvor ubetydeligt! Dg han var jo dog en Romer, en keiserlig Embedsmand, og vidste, hvor betrængt Rom var, og hvor vigtigt det var, at det maatte herse.“

Saadanne Ting sagdes til Valerian af venlige, fordums fortrolige Bekjendte, ikke for at friste, men for at hjælpe — ikke i en ond, men god Hensigt.

„Du har tidligere ved dine veltalende Ord, ved dit ædle, rene Liv gjort os næsten til Kristne,“ sagde de. „Du vil dog ikke ødelægge denne Indsyndelse ved at faa os til at tro, at din Religion, som al anden, tilslut kun er en blind Overtro eller en hemmelig, oprørsk Sekts Gjenstridighed?“

Dg alt dette kun som et Ekko til Striden og Tvivlen i hans eget Sind.

Ihi i denne frygtelige Ensomhed blev det klarere og klarere for ham, at Kristendom for hans personlige Bedkommende fornemmelig havde været en Forening af to Ting: en høj, filosofisk Moral og en mægtig Organisation.

Dg nu blev det ikke engang forlangt af ham at fornegte denne Filosofi; han blev ikke engang opfordret til at sige et eneste vanhelligt Ord mod det hellige Navn. Han blev kun opfordret til midlertidig at afholde sig fra en hyre Fastholden ved et Samfund, som Staten ansaa for farligt — et Samfund, i hvilket han altfor vel vidste, hvor blandede Elementerne var, hvilket lavt og usælt Liv nogle førte.

Hans Kristendom havde væsentlig bestaaet i Filosofi og Fædrelandskjærlighed. Den havde neppe været nogen Troessag. Men hans hele sande og trofaste Natur gyste tilbage — gyste, som en Borger af gamle Rom kunde have gjort — for en upatriotisk Handling, for at forlade, hvad der for ham var hans Folks Fædreland og den Stad, i hvilken han var indskreven som Borger, i dens Ydmygelses og Ødelæggelses Time.

Standhaftig modstod han derfor alle disse venlige Anmodninger og traadte frem for at bekjende og lide. For Tribunalet mødtes Brødrene endnu engang. Fra Begges Læber kom den samme Bekjendelse:

„Jeg er en Kristen.“

„Jeg vil ikke ofre.“

Men Veltalenheden syntes at være gaaget over fra Valerians Ansigt og Stemme til Clements.

Mærk og bestemt som Ansigtet paa en romersk Soldat, der opfordres til at erobre en fiendtlig Stilling eller da, var

Valerians bevægelige Ansigt, da de korte Ord kom fra hans Læber. Hans Blik var ikke vendt opad, men fremad, ikke opad mod hans usynlige, men allestedsnærværende Herre og Konge, heller ikke freidigt paa nogen af de Omkringsstaaende, undtagen da han saa paa Clement, idet denne udtalte de skjebnesvangre Ord. Og der syntes hans Blik fastnaglet; en saadan Straaleglænde var det over den ældre Broders Ansigt, en saadan tilbage-trængt Glæde i hans Stemme, da den lod igjennem den lyttende Forsamling, at den korte Sætning: „Jeg er en Kristian,“ udtalt paa en saadan Maade, i sig selv var et Te Deum, en Lovsang, en Triumfsang.

Næsten med Bitterhed vendte Valerian sine Øine bort. Han syntes igjen Broderens Blik, som man undertiden kan det i en Døendes, at se ind i en Verden, han ikke kjendte, op mod et Afsyn, han ikke kunde skjælnes, og med en næsten bebreidende Følelse mod Gud kom de Ord for ham: „Du har skjult dette for de Vise og Forstandige og aabenbaret det for de Umyndige,“ tilligemed hans Bedstemoders Ord: „Tror J. Aenaen er det eneste Sted, hvor Djævelen ikke indgiver En, at alt kan sees fra to Sider?“

Men seende eller ikke seende, jublende eller fortvivlende, for samme Sag, i samme Kirke havde han at lide.

Og han led: Lem for Lem martret og sønderflidt paa Pinebænten, Kjødet sønderflængt med Svøber og grusomme Jerntrøge. Men han led alt uden et Ord, næsten uden en Klagelid, til Smerten berøvede ham Bevidstheden, og han blev bragt tilbage til Fængslet.

Og gjennem Smerten og Sjæleangsten kom, som fra en anden Verden, og som, udtalte med Broderens Stemme,

hine Ord for ham, som en tidligere Martyr havde talt:

„Lakket være du, o Kristus! Hjælp mig, o Kristus! For dig lider jeg saaledes, o Kristus! for en stakkert Stund, med et villigt Hjerter. Lad mig ikke svigte!“

O, Herre Jesus Kristus, vi er Kristne! Dig tjener vi, du er vort Haab! O, hellegligste Gud, o, høieste Gud, stil denne Forfølgelsesform! Skjænk dine Tjenere Hvile. Skjænk din Kirke Fred. Tilgiv disse, tilgiv, som du har tilgivet os!

Du, som er kommen for at frelse, du, som døende tilgav, tilgiv ogsaa disse! O, Herre Kristus, tilgiv — tilgiv og frels!“

Valerian med sit omfindtligge Nervesystem, og for hvem hver Smerte oveni købet føltes dobbelt skarpt paa Grund af hans levende Indbildningskraft, bukkede hurtigere under for den legemlige Smerte end Clement.

De sidste Ord, der klang for hans Øren, for han besvime, var disse: „Du, som døende tilgav, Herre Kristus — tilgiv og frels!“ Og aldrig døde Effekten deraf bort fra hans Hjerter.

Alene igjen i Fængslet! Alene under de lange Feberens og Smertens Timer! Men nu ikke mere i det bekendte møblerede Værelse; endnu alene, men kastet ned i et underjordisk Fangehul, fugtigt og fuldstændigt mørkt, med hæslelige og modbydelige Skabninger krybende omkring sig, medens han laa der hjælpeløs; og altid plaget af den frygtelige Tanke: „For hvad lider jeg? For det samme som Martyrerne? For ham, hvem Clement tilbeder? Er det saa? Er det ikke heller, som de siger, for en haardnakket Fastholden ved en gammel Overbevisning, af Frygt for at blive foragtet af mit eget Samfund, af Skærl for at blive

regnet blandt de Frafaldne, ad hvem Alle peger Fingre? Er det Mod eller Feighed, for hvilket jeg lider?"

Bed Midnat førte de ham — efter en ny høiere Ordre — atter fra det underjordiske Fængsel og tilbage til hans forrige Værelse, forbandt hans Saar og gav ham Føde og en styrkende Drik.

Dg medens det endnu var mørkt, kom Priscus — ikke triumferende, men med et udtæret og bekymret Udseende — hen til hans Leie og sagde: „Du har ærefuldt bekiendt. Du har lidt nok. Jeg kommer med et Forslag, som gjøres til Faa.“

Valerian gyste tilbage som fra en Slange. „Sig mig kun, hvad du ved om Clement.“

„Han blev ført tilbage til Fængslet som død,“ svarede han med dyb, skjælvende Stemme. „Din Broder er en Helgen,“ tilføiede han. „Jeg kjendte ham ikke. Jeg tænkte, han var et almindeligt, godt Menneske og vilde have boiet sig for Tidernes Træk.“

„Du tænkte?“ sagde Valerian tort. „Var det da dig, som bragte dette over os.“

„Nei“, var det forvirrede og stammende Svar. „Jeg vilde gjerne have frelst Eder alle. Men lad mig nu kun advare dig for den nye Fare, der truer. Din Hustru er bestemt paa at komme og angibe sig selv. Hun siger, hendes Blads er ved din Side. Hun har hidtil ventet paa at blive kaldet; men hun sagde, hun vilde ikke vente længere. Dg naar hun først hører, at du har bekiendt og lidt, vil hun være her, og du vil se hende blive pint for dine Zine.“

Valerian reiste sig og lagde heftig sin Haand paa Priscus's.

„Jeg vil ikke høre et Ord om dette,“ sagde han.

„Hvorledes vil du da kunne taale at se det?“ var Svaret.

Valerian faldt tilbage paa sit Leie og skjulte sit Ansigt.

„For en meningsløs Handling, for nogle vrede Blikke fra Biskopen!“ vedblev den anden. „De gjør Betingelserne mærkværdig lette. De tillader dig endog nu ikke at ofre, men at kjøbe et Bevis for at have ofret. Aldeles ingen offentlig Handling. Lidt Overdragelse af Eiendoms, og du er fri i dette samme Dieblit, før din Hustru har hørt om, at du har været paa Pinebænkten. Hun behøver ikke at vide andet, end at du ærefuldt har bekiendt, lidt og derpaa er bleven frigiven. I modsat Fald vil hun imorgen have at lide, hvad du led igaar. Se, jeg har Beviset færdig undertegnet; du har kun at modtage det. Ikke et Ord. Kun at afstaa en Del af Godset.“

„Hvis Clement er borte, kan Godset gjerne gaa,“ sagde Valerian. Dg han modtog Beviset og var fri.

Svag som han var efter Torturen, havde han dog sine Lemmers Brug, og før Dagen gryede, krøb han gjennem Fængslets Døre og ud i den kjølige Morgenluft.

Priscus vilde have ledsaget ham for at understøtte hans svage Skridt; men han afflog det forhadte Kammeratskab, nu mere forhadt end nogensinde, og listede sig hjem, alene — fri.

Attende Kapitel.

Hjem! var det hjem? Clement var gaaet hjem!

Fri! var han fri! Clement var fri! Det var endnu mørkt, da han gif bort fra Karthagos Port.

Alene! det idetmindste var vist; alene for stedse; alene overalt; alene som hine

to frasalndne Kristne, fra hvis Berøring han havde gyft tilbage som fra Besmitelse.

Han sølte det, idet han passerede forbi Portikoen til et af Templerne, fra hvilket en støiende Hob Nattesværmere kom ud. Alene midt imellem alle disse; til deres Selskab vilde han aldrig komme til at høre, heller ikke vilde de tro det, om han vilde foregive det. Han sølte det endnu mere, da han passerede gennem de mindre bekendte Gader og kom forbi den velkendte Dør til et Hus, hvor den kristne Kirke — isærdeleshed i de senere urolige Tider — havde pleiet at samle sig. Alene der ogjaa. Velkendte Dør, men aldrig mere aaben for ham. Hellige Lærstel, som han havde overstredet Side om Side med Eucharis. Hellige Bord og Alter, hvor han havde knælet sammen med hende, med Viola og Justa og med Clement — med Clement, nu en kronet Seierherre, for evig borte fra hans Syn!

Thi ved en frygtelig Nemesis forekom det ham, at selve den Handling, ved hvilken han havde frasagt sig Kristendommen, havde gjort Kristendommen til den eneste fuldkommen visse Virkelighed for ham. Hans Fornegtelse havde opløst hans Tvivl til den Intetthed, de i sig selv var. Hans Fornegtelse havde forvandlet hans svævende Tro til bevidst Virkelighed.

Dg da han svag og lemlæstet, nedbrudt paa Legeme og Sjæl, vakkede hen langs Murene, op og ned ad de steile Bakker i de trange Gader, forekom dette store, faste romerske Karthago med sine Templer og Tribunaler, sine Kaier og Doffer, sine Haane, opfyldte af ladede Skibe, sine Paladser og Hytter, ham ligesaameget som en Drøm som det gamle puniske Karthago, der havde thronet ved det samme Hav et Aartusinde tidligere og nu laa begravet nedenunder.

Det puniske Karthago var forsvundet som en afluttet Historie; det romerske Karthago og Rom selv forsvandt som et Ekko af den første; alt, alt var dunkelt og svævende undtagen, kun undtagen den Kristus, Clement døende havde bekendt og frydet sig ved at dø for, undtagen den Kristus, han havde tvivlet paa og fornegtet, undtagen den Verden, fuld af uudsigelig Glæde, i hvilken Clement var traadt ind, og den Verden, fuld af uudsigelig Sorg, til hvilken han havde solgt sig selv.

Da han nærmede sig Byporten, faldt det ham ind, at der maaske vilde blive Banstigeligheder ved at slippe igjennem den. Med sine sonderreene og overstærkede Klæder, sit elendige Udseende og sin — efter den ubstændne Tortur — svage og haltende Gang, maatte han se ud som, hvad han var — en undsluppen Forbryder, eller ialfald som en farlig Væsgjænger. Dg hvad Svar kunde han give paa de Sporgsmaal, den romerske Vagt ganske vist vilde henvende til ham? Vogn var ny for hans Læber; dog at sige Sandheden var at sætte Seglet paa den Vogn, der havde gjort ham fri.

Banstigeligheden blev atter løst for ham af Priscus, som var der før ham og talte nogle faa Ord til Vagten, i Kraft af hvilke det blev ham tilladt at passere.

Han slæbte sig langsomt fremad, svækket som han var, og før han naaede Havestierne, langs hvilke Viola pleiede at iagttage hans Komme fra det høie Punkt over Soen, var Tusmorket begyndt at vige for Dagslyset.

Jugen langsom Proces for den heftig fremfarende, Sydens Sol, en Rjæmpe fra det første Dieblif af dens Tilsynsomst!

I disse Tusmorkets sidste Dieblifke satte han sig ganske udmattet ned for

at hvile paa Randen af en Brønd ved Siden af Veien.

Under ham strakte sig Stien ned i den lille Dal, der var den næstsidste, før han naaede Godset. Hver Eten, hvert Træ og Blomsterbustads var ham bekendt og vakte neppe hans Opmærksomhed. Det blinkende Hav i det Fjerne, beskinnet af de første, frembydende Solstraaer, tiltrak sig hans Blik for et Dieblik; da han derpaa saa nedad den bekendte Sti og opad Straaningen, saa han en let Skilfelse bevæge sig fremad paa den.

Gamle, velbeksendte, hellige Symboler randt ham isunde, som han stod og iagt

tog denne Lysets fuldstændige Seier over Mørket.

„Dybe Tegne paa hellig Høthed,
Paa den evige Gud Fader
Og vor Herre,
Jesum Krist.“

Jntet Lys mere for ham. Men visse-
seligen var der et Lys, det sande Lys,
virkeligt, evigt, som han aldrig før havde
kjendt det.

Han beandt sig ikke i noget Drømme-
land nu mere. Kristendom var for ham
gaaet over fra Tankens, Fantasiens og
Følelsens lustige Regioner til Bevidst-
hedens og Villiens solide Grund.

(Mere).

Profesjor Lauritz Esmark og det zoologiske Museum.*)

(Tildels efter Optegnelser af ham selv)
af J. B. Barth.

Blandt Videnskabens Dyrkere er der
nogle, som hovedsagelig have gjort sig
det til Opgave at samle og ordne det,
som det synes, uundtommelige Materiale
og saaledes lægge det tilrette for en videre
Bearbejdelse af andre, som ved at under-
give det en saadan, gjøre det frugtbrin-
gende for en mere almindelig Anven-
delse i Videnskabens Tjeneste. En saa-
dan Deling af det videnskabelige Arbejde
er med dettes stedse voksende Omfang
bleven mere og mere nødvendig, og
begge de nævnte Repræsentanter for det
videnskabelige Fremskridt ere lige nyttige,
lige uundværlige. Navnlig ville de
Sidste ikke komme ret langt, dersom de
ikke kunde bygge paa Resultaterne af de
Førstes Virken.

Prof. Esmark hørte afgjort til den
første Klasse Videnskabsmænd. Han
var en Samler i udmærket Forstand;
hele hans lange Liv gik, saa at sige, op i
hans derpaa rettede Virksomhed.

Lige fra den Tid, da den zoologiske
Samling flyttedes ind i de nye Univer-
sitetshygninger, kunde man indtil for saa
lax siden om Høst- og Vinterstenerne
mellem Blokken 5 og 8 se et enkelt opløst
Værelse i Universitetets Midtbygning,
hvor det zoologiske Læse- og Arbejdsrum
var. Det var Esmark, som i alle disse
Aar der sad og arbejdede med Samlin-
gen ogsaa paa den Tid af Døgnet, da
alle Universitetet vedkommende Forret-
ninger for største Delen pleiede at hvile.
Og dog havde han hele Formiddagen

*) Zoologi er Læren om Dyrene. Et Museum er en Samling af Natur- eller
Kunsthjensstande. Red.

ligesaa stadig været beskæftiget paa samme Maade. Men Frugterne af dette rastløse Arbejde med at bestemme, konservere o: bevare og ordne det, for en væsentlig Del af ham selv, anskaffede Materiale viste sig ogsaa i en saa hurtig Forøgelse af det zoologiske Museum, at det store Lokale, der var beregnet paa at skulle strække til for en ubestemmelig lang Fremtid, allerede flere Aar, før Esmark fratraadte som Musæets Bestyrer, var saa nær ved at blive overfyldt, at man længe har været betænkt paa at maatte udvide det ved nye Tilbygninger.

Ved denne saa hurtige Udvidelse af det nævnte Museum er et ligesaa rigt som værdifuldt Materiale gjort tilgængeligt, ikke blot for Videnskabsmanden og Forskeren, men ogsaa for den store Almenhed, der har omfattet den zoologiske Samling med stedse voksende Interesse. For i Løbet af en forholdsvis saa kort Tid at bringe den nævnte Samling til, hvad den var, da Esmark afsluttede sin Virksomhed med samme i Egenkab af dens Bestyrer, udfordredes der ogsaa en Mand med Esmarks utrættelige Samlerlyst og brændende Iver; og det kan vel være værdt noget udførligere at stille en Livsvirksomhed, der saa udelukkende, som det var Tilfældet med Esmarks, har været stillet i et saa bestemt og almennyttigt Formaaals Tjeneste.

Esmark tilhørte allerede fra Fødselen af en Naturforskerfamilie. Hans Fader var den i vort Universitets Historie som Videnskabsmand bekendte Professor i Mineralogi og Geologi, Jens Esmark, en Prestesøn fra Jylland, og hans Moder Datter af den som Naturforsker ligeledes bekendte Morten Thrane Brünnich, Linnees sidstlevende Discipel, der først var Professor i Naturhistorie ved

Kjøbenhavns Universitet, og senere Oberberghauptmand og Direktør ved Kongsbjerg Sølvverk.

Lauriz Martin Esmark var født paa Kongsbjerg 22de Jan. 1806, og saaledes ved sin Død (14de Decbr. 1884) 79 Aar gammel. Allerede meget tidlig vaagnede hans Interesse for Zoologien. Han var ikke mere end 5—6 Aar gammel — fortæller han selv — da han fandt en Larve af den store Natssommerfugl *Sphinx legustei*, som hans Bedstefader, ovennævnte M. Brünnich, forklarede ham vilde blive forvandlet til en Sommerfugl, hvilket han fandt i den Grad mærkværdigt, at han senere ikke kunde glemme det. Og da hans Fader Vinteren 1814—15 flyttede til Christiania, altsaa i Sønnens 9de—10de Aar, og han erfarede, at Lektor Flor underviste i Naturhistorie paa Borgerstolen dersteds, og at flere af hans Disciple samlede Insekter, fik han den mest brændende Lyst til at deltage med dem deri. I de 3 første Aar forhindredes han imidlertid derfra af en streng Huslærer, der stadig holdt ham hjemme, og ligefrem negtede ham at samle Insekter. Om denne Mand fortæller Esmark som et Exempel paa, hvorledes han blev behandlet af ham, at da en Ven af ham omtalte for ham, at der var en levende Ube at faa se for nogle Skilling, og han af sin Fader havde faaet Penge dertil, og nu udbad sig Huslærerens Tilladelse til at gaa derhen, svarede denne ham, at han strax skulde hente Pontoppidans Forklaring, og til Straf for, at han havde udbedt sig saadan Tilladelse, lære en Lære til Kl. 9 om Astenen. Omtr. i 5 Aar varede denne tyranniske Behandling, som tilsidst virkede derhen, at intet blev læst. Det var derfor paa høj Tid, at han fik en anden Huslærer, og det var daværende Student, senere Professor

Christopher Holmboe, hvilken „udmærket hæderlige, humane og elstværdisge Mand vandt hele hans Hengivenhed og fremkaldte en stor Flid hos ham.“ Han fik nu Lov at samle Insekter saa meget, han vilde, og det varede ikke længe, før han havde bragt sammen en langt større Samling af saadanne, end nogen anden samtidig her i Landet. Til Bestemmelse af alle disse Arter stod ikke andre Verker til Raadighed end Linnees Fauna svecica og Systema naturæ samt Fabricius's Systema entomologiæ, indtil han i Slutningen af 1825 ogsaa kom over Paykulls Fauna svecica, der satte ham istand til at bestemme de fleste af Koleoptera (Skalinsekterne).

I 1827 tog han Examen Artium, og det følgende Aar Andeneramen, hvorefter han en Tid studerede Theologi; men da han samtidig dermed fortsatte sine naturhistoriske Studier og besøgte de anatomiske og fysiologiske Forelæsninger, slog han snart over i det medicinske Studium, som nærmere beslægtet med hans zoologiske Interesser, besøgte derunder slittig Hospitalet, ved hvilket han i flere Aar var Volontør. I 1839 underkastede han sig Dissektionsexamen ved bedste Karakter, men opgav derpaa, med Faderens samme Aar indtrufne Død, der i længere Tid gav ham meget at tage vare paa, det medicinske Studium for udelukkende at ofre sig for Zoologien. Af det nævnte Studium gjorde han dog forsaavidt Brug, som han under Koleraepidemien 1853 under Distriktslæge Wisbechs Sygdom paatog sig uden Betaling at fungere som Koleralæge paa Briskeby, Hegdehaugen og omliggende Distrikter, hvor Sygdommen grasserede meget stærkt, og hvor han, som det heder i en kortere Nekrolog over ham i „Stillingsmagazinet“, „med sin sædvanlige Uforsæd-

hed færdedes sent og tidligt blandt de Syge.“

Ved Hjælp af en liden Arv foretog han strax efter Examen Artium en Reise til Kjøbenhavn for at gjøre sig bekendt med de derværende entomologiske Samlinger. Han fik under sit 7 Ugers Ophold dersteds fri Afbenyttelse af Prof. Colsmanns og Grosserer Westermanns rige Insektsamlinger, besøgte Prof. Reinhardt's Forelæsninger over Fiskene og erholdt ogsaa dennes Tilladelse til at studere Vertebrantsamlingen i Musæet saa ofte, han ønskede det. Han gjorde ogsaa en Afstikker over til Lund for at se Prof. Fallesens Samlinger af Hemiptera og Diptera.* Først under denne sin Reise blev han bekendt med de da eksisterende udførligere Verker til Insekternes Bestemmelse, navnlig Gyllenhaals Insecta svecica, Hübners store Verk over Lepidoptererne (Sommerfuglene) med Tegninger, der kostede 100 Spdlr., og om hvis Anskaffelse til Universitetets biblioteket han forgæves anholdt, hvorfor han nødtes til selv at anstaffe sig Döfkenheimers og Treitsches Verk over de samme, efter hvilket han da bestemte denne Del af sin Insektsamling, men, da Verket var uden Tegninger, „med et Arbejde, der kostede ham uhyre Vandsanstrengelse og en lang Tid af hans Liv, der kunde været sparet ved Universitetets Anskaffelse af Hübners Verk.“ Da Esniarks Samling af norske Insekter ved hans Udnævnelse til Lektor overdroges til Universitetet, indbefattede den henved 4000 Arter, hvoraf 1500 Arter Coleo-

*) Hemiptera, Insekter med halve Vingedæcker; Diptera 3: tovingede Insekter. Nedenfor forekommer: Coleoptera 3: Vingedækkede og Lepidoptera 3: Skjælvingede (Sommerfugle). Amphipoda 3: et Slags Krebs. Vertebrata 3: Hvirveldyr. Zootomi 3: Sønderlemmelsekunst.

ptera og 900 Arter Lepidoptera, — hele Samlingen, paa ganske faa Undtagelser nær, sammenbragt før 1849. Det var indtil da den fuldstændigste udenlandske Insektfamling, med hvilken Esmark blev den egentlige Grunder af den norske Entomologi. Vel var der flere, der samlede Insekter, navnlig Pastor Jens Berg, Overtoldbetjent Gasmann, Gartner Nøe og Kandidat Siebke. Men disse støttede sig alle til Esmark og hans Bestemmelser, indtil de tvende Sidstnævnte dygtige Entomologer kunde anse sig som hans selvstændige Efterfølgere.

Ejendt Esmark, som faa mange andre Naturforskere, begyndte som Insekt-samlers, interesserede han sig allerede tidlig ogsaa for de øvrige Dyrklasser, navnlig for Pattedyrene og Fuglene, af hvilke sidste han i Aarene 1829—1839 ligeledes lagde sig til en, 550 Exemplarer indeholdende, næsten fuldstændig Samling af udstoppede norske Arter, til hvis Anskaffelse hans Fader i 1829 havde tilbudt ham at bestride Omkostningerne. Foranledningen hertil var, at han fandt, at de Fugle, som han havde pleiet at udstoppe og forære til Universitetet, bleve faa slet opbevarede. Exemplarerne bleve for en stor Del studte af Esmark selv paa hans Reiser i de forskellige Dele af Landet, hvorom nærmere i det følgende. Han var en Mester i at udstoppe og anbringe Fuglene i de forskellige Stillinger, hvorfor hans i Glasstabe opstillede Fuglesamling særlig udmærkede sig ved sit nitide og naturlige Udseende fremfor de fleste andre saadanne. Ogsaa denne smukke Samling overdroges til Universitetet ved Esmarks Tilfnyttning til dette.

Som et Exempel paa Esmarks Føer for at tage vare paa naturhistoriske Fund kan anføres følgende Træk, som han selv fortæller saaledes: Da jeg erholdt Kund-

skab om, at en Hval var fanget ved Kragerø Høsten 1831, henvendte jeg mig strax til Professor Mathse for at faa ham til at anstafte dens Skelet til Universitetet; men da alle mine Overtalelser vare forgjæves, reiste jeg selv derhen paa egen Bekostning. Det var en 68 Fod lang Balænoptera longimana, hvoraf jeg medtog Kraniet, da alle de øvrige Dele vare enten mangelfulde eller forraadnede. Nogle Aar efter strandede en 46 Fod lang Hval i Vasserlandbugten paa Tjømo. Efter at jeg ligesom forrige Gang forgjæves havde henvendt mig til Bedkommende om at anstafte den til Universitetet, reiste jeg derhen paa egen Bekostning for at faa dens Skelet og andre Dele. Den ublu Betaling (1 Spd. pr. Dag pr. Mand), som forlangtes, bestemte mig til at udføre Arbeidet selv alene. Den følgende Morgen Kl. 4 sad jeg paa Hvalen, som laa halvt i Søen, hvorfor jeg maatte klæde mig ganske af og derefter iføre mig en gammel Troie og Hue, og ved at arbeide uafbrudt uden at sætte en Fod iland til Kl. 8 om Aftenen skeletterede jeg hele Hovedet. Ved derpaa at leie tvende svenske Hummerfiskere for en rimelig Dagløn blev ogsaa Resten af Hvalen fuldstændig renset for Kjød. Jeg paadrog mig herved en Sygdom, som nødte mig til at holde Sengen i henved 14 Dage, ligesom ogsaa mit Bryst i længere Tid led meget."

Ogsaa af Fiske erhvervede Esmark i Aarene 1827—1839 paa sin Faders Bekostning ligeledes en næsten fuldstændig Samling af de den Tid bekjendte norske Arter, hvoriblandt flere, som vare nye for Skandinaviens Fauna. Blandt disse kan særlig nævnes: Pagellus centrodontus (1829), Labrae lupus og Cantharus vulgaris (1830), Gadus pontasson, Boreogadus minutus (Esmarchi, Nilss.) 1833,

hvilke alle til samme Tid bleve anmeldte i det shtografiske Selskab. Ligeledes bestred han et nyt Krebsdyr, *Galathea tridentata*.

Allerede som ganske ung foretog Esmark paa egen Befoetning forskellige Reiser omkring i Landet med det hovedsagelige Formaal at samle Naturalier. Saaledes i Aarene 1824 og 1825 til Gausta og langs Kysten til Skien og Thelemarken med flere Steder. I 1833 fulgte han et halvt Aar afdøde General Theodor Broch paa dennes Opmaalingstreise i Nordland og Lofoten lige til Væro og samlede paa denne blandt andet en Mængde af de Fugle, der bleve indlemmede i hans Samling. Aaret for havde han for et ham tilstaaet Stipendium paa 80 Spd. foretaget en Reise til Dovre og derfra over Rom langs Leabandet ned til Udlobet af Justedalselven, derpaa gennem Justedalen til Balestrand, Strystrand, Lærdal over Filefjeld og gennem Valders tilbage til Christiania. I Følge med ham paa denne Reise var de senere saa bekendte svenske Naturforskere Bohemann og Wahlberg, den berømte Afrikareisende, der, som bekendt, blev dræbt af en Elefant, samt Kand. Munch af Rosenfjeld, der senere blev studt af Lopez i Paraguay. Af hans mange andre Reiser i Indlandet skulle vi endnu kun anføre en Reise i 1866 med Stipendium til Finmarken og opigjennem Pasvittdalen samt videre til Polmaf, paa hvilken Reise han fornemmelig samlede Fiske, Insekter og Amfipoder, hvoriblandt enkelte for Skandinaven nye Arter.

Af Reiser i Udlandet maa, foruden den allerede nævnte til Kjøbenhavn, nævnes et 4 Maaneders Ophold 1847 i London for at studere komparativ Anatomi,

under hvilket han kom i Forbindelse med flere af Englands bekendteste Naturforskere, hvoriblandt Professorene Gould og Owen, ligesom med den berømte Zoolog, Ludvig Napoleon, Prinds af Canino. I 1849 reiste han som Passager med Korvetten „Ornen“ paa dennes Togt til Middelharet, hvorunder han foretog stadige Ekspitioner, navnlig i Omegnen af Smyrna. — Under Opholdet i Egypten gjorde han en Tur til Cairo og besøgte derfra Pyramiderne. Paa Malta forlod han Korvetten og reiste derfra over Sicilien, som han gennemvandrede i 4 Maaneder, reiste derpaa over Neapel, Rom, Livorno, Florenz, Bologna, Venedig, Milano, Como, over St. Gotthard, videre over Luzern og Zürich til Berlin, hvor han opholdt sig nogen Tid for at studere i Musæet. Reisen foretoges dels paa egen, dels paa offentlig Befoetning, og han medbragte fra samme et rigt Udbytte, hovedsagelig bestaaende af Fiske fra Middelharet, Insekter af alle Ordener, Krebsdyr og andre Sdyr, hvilket alt skænkedes til Universitetet. I 1851 foretog han paa offentlig Befoetning en Reise til Stockholm. I 1858 var han i Holland og studerede i Lepidernusæet. 1862 var han atter en kort Tid i London.

Sin længste Reise (til Amerika) foretog han i 1870, da han allerede var 64 Aar gammel. Han tog med et Selskab til Quebec, derfra opigjennem Kanada til Niagara, derpaa til Boston, New York, Philadelphia og Washington for at se disse Steders Museer. Fra sidstnævnte Stad drog han over Cincinnati til Mammothhulen i Kentucky, hvor han forsynede sig med de i denne levende blinde Dyrarter, hvorefter han reiste til Chicago og La Crosse. Her indsamlede han en stor Mængde af de i Mississippilivende Fiske. Det havde været hans Agt der-

efter at gaa med Dampstib ned Floden til New-Orleans; men da Dampstibene paa Grund af den daværende lave Vandstand, ret som det var, lob paa Grund, reiste han pr. Jernbane tilbage til Chicago og derfra paa Pacificbanen til Omaha, Salt Lake City og San Francisco. Her opholdt han sig et halvt Aar og foretog Udflugter paa 20—30 norske Mil i alle Retninger, saavel i det Indre som langs Kysten. „Selv der — heder det i den ovennævnte Nekrolog i „Stillingmagazinet“ — streifede han med sin vante Driftighed og Iver næsten altid alene omkring i Skov og Mark, kun medhavende sit Gevær, idet han ikke brod sig om Anstrengelser og Farer.“ I San Diego opholdt han sig i 7 Uger. Endelig gik han med Dampstib fra San Francisco til Moxtatlan og Acapulco i Mexico, videre til Guatemala, Puntarenas, Costarica og Panama, tog saa paa Jernbane til Aspinwall og med Dampstib til New York. Fra denne lange Rejse, der varede i 16 Maanedes og foretoges dels paa egen Bekostning, dels med offentlig Stipendium, medbragte Esmark en Mængde Skind af Fugle og Pattedyr, en stor Samling af Krybdyr og Nøgenhudede og en endna større Samling af Fiske fra Mississippis og Californien. Videre en rig Samling af Krebsdyr, hvoriblandt ligeledes mange nye Arter (af hvilke 5 nye Amphipoder bleve bestrevne af Axel Boeck), og endelig mange Arter af de øvrige Dyreklasser. Blandt de medbragte Pattedyr befandt sig ogsaa det i det zoologiske Museum opstillede smukke Exemplar af Klippebjerggæden (*Applocerus montanus*) som ialfald dengang ansaaes som en af de største Sjældenheder i de europæiske Ujæer.

Senere har Esmark ogsaa opholdt sig først et Par Maanedes Tid i Wien,

og siden et Par Maanedes i Paris, begge Gange for at gjennemgaa Samlingerne dersteds.

Efterat Esmark, som ovenfor nævnt ved sin Faders Død havde opgivet det medicinske Studium, var han i flere Aar Manuduktør i Zoologi for Medicinerne og Lærer i Naturhistorie ved Borgerstolen i Christiania samt ved Kaptein Stroms „Institut“ (Forberedelsesskole til Krigsskolen). Disse Poster frasagde han sig imidlertid, da han i 1843 blev Universitetsstipendiat i Zoologi. Som saadan holdt han særdeles lærerige Forelæsninger over denne Videnskab i Forbindelse med sammenlignende Anatomi. Ved hans Fratrædelse fra Borgerstolen forærede Disciplene ham et antikt Sølvbæger som en Ytring af den Hengivenhed, han ved sin Undervisningsmethode havde vidst at erhverve sig hos dem. I 1844 valgtes han til Medlem af den farmaceutiske Examenskommission og vedblev som saadan lige til sin Død. Da Rasch i 1847 kom efter gamle Rathke som Universitetslærer, overtog Esmark Førstnævntes Post som Konservator ved det zoologiske Museum, en Stilling, han indehavde, indtil han i 1854, da Stortinget bevilgede Gage til en overordentlig Lektorpost i Zoologi, ansattes som Lektor og Medbestyrer (sammen med Rasch) af det nævnte Museum. 1863 blev han Professor. Dairent samtidig med sin Overtagelse af Konservatorposten havde han et Tilbud om en fordelagtig Stilling som Assistent ved British Museum (for at ordne Krybdyrene og Fiskene), med Foranledning hvoraf Stortinget forhøiede Konservatorgagen fra 400*) til 500

*) Egentlig 200 Epdlr. med 200 Epdlr. personligt Tillæg til Rasch.

Spd. Af Mangel paa en passende Samling havde han ligeledes tidligere undslaaet sig for at holde Forelæsninger over Mikeralogi for den militære Høiskoles Elever, hvortil Prof. Keilhau havde anbefalet ham. Dette Fag havde han nemlig under sin Faders Veiledning studeret ligesaa ivrigt som Zoologi. Botanik havde han derimod ikke lagt sig efter, hvilket var Grunden til, at han ikke søgte Universitetslærerposten efter Rathke samtidig med Rasch, idet denne Post omfattede alle tre Naturfag. Efterat Rasch i 1874 havde taget Afsted, vedblev Esmark fremdeles at være Bestyrer af det zoologiske Museum, indtil dette Hverv et Par Aarstid før hans Død overtoges af daværende Konservator N. Collett.

Saa megen Velvillie, Esmark ogsaa som Universitetslærer erhvervede sig hos de Studerende, er det dog, som allerede i det foregaaende antydet, i Særdeleshed til hans Virksomhed som Konservator for og Bestyrer af det zoologiske Museum, at hans Navn er knyttet.

Det var omtrent ved den Tid, da den zoologiske Samling flyttedes ind i de nye Universitetsbygninger, at Esmark faktisk overtog Besatningen med samme som Konservator. Sammenlignet med den Tilstand, hvori den befandt sig under gamle Rathkes Bestyrelse, var den vistnok ikke bleven saa lidet forøget i den forholdsvis korte Tid, hvori Rasch var ansat som dens Konservator. I sær anstiftedes gennem ham et temmelig betydeligt Materiale fra Kalkutta, med hvis Museums Bestyrelse (den bekjendte Prof. Blyth) Rasch stod i stadig Blytforbindelse. Alligevel udfyldte den dog kun en forholdsvis liden Del af det for den indrettede nye Lokale. Den bedst

repræsenterede Del af samme var Fuglene, hvoraf habdes samtlige dengang som norske bekjendte Arter og ca. 500 udenlandske. Derimod fandtes der kun ca. 300 Spirituspræparater. Alene denne sidste Samling er (ifølge Skilingsmagazinet, paa anførte Sted) under Esmarks Bestyrelse forøget til 16,000 Numere, næsten alle opstillede med hans egen Haand. Og overhovedet tilhører hele Ordningen i og Fjndretningen af Musæet Esmark, der leverede Tegningerne indtil den mindste Detail til alle Slags Skabe og disses særegne Aarsindretninger m. m. Det er ligeledes ham, som har konstrueret de roterende, rumbesparende Cylinderkabe, der ogsaa ere blevene efterlignede af udenlandske Musæer, efter at disses Bestyrere og andre først havde seet dem i vort Museum.

Som allerede bemærket, hidrører en væsentlig Del af det store Materiale, Esmark saaledes har sammenbragt og ordnet, dels fra hans egne saavel som ogsaa fra forskjellige andre, til Universitetet overdragne Samlinger, dels fra, hvad han selv i denne Hensigt har hjembragt fra sine mange og vidtløftige Reiser. En anden, ligeledes væsentlig Del af, hvad Esmark har ordnet (bestemt og præpareret) og opstillet, skyldes andre af vore Naturforskere, navnlig D^r. M. og D. Sars, Chr. Boeck, Rasch, Stumvig m. Fl.*), der have samlet det paa sine i denne Hensigt foretagne Reiser. Men foruden det paa disse Maader sammenbragte Materiale skyldes ogsaa en ikke ringe Del Esmarks utrættelige Iver i at sætte sig i Forbindelse med alle saadanne Rejsende og andre Personer, som han kunde formaa til at interessere sig

*) D^r. Dr. Danielsen, S. Frieles og Korens rige Samlinger ere, saavidt vides, alle gaaede til Bergens Museum.

i Forbindelse med alle saadanne Rejsende og andre Personer, som han kunde formaa til at interessere sig for Musæet, ved enten selv paa deres Rejser at samle eller paa anden Maade anstafte Naturalier til dette. Han var til den Ende saa at sige uafslægtig paafærde, og forsømte ingen Leilighed til at paavirke og anspore alle dem, han kom i Berørelse med, om hvem han paa nogen Maade kunde tro, at de vilde bistaa ham dermed. Han stod i den Grad paa Musæets bedste, at han gjorde alt, hvad han kunde, for at komme i Besiddelse af til Ex. Fugle, der af Private vare sendte Universitetspræparanterne til Udstopning mod Betaling i deres Fristunder, naar han ansaa den betræffende Gjenstands Erhvervelse onstelig for Musæet.

Esmarks levende Interesse for dette gav sig endelig et ikke mindre talende Udtryk i den Beredvillighed, hvormed han i de Timer, Samlingen holdtes aaben for Publikum, hele Tiden stillede sig til de Besøgendes Tjeneste ved at gaa omkring med dem og forklare dem alt, hvad han antog mest vilde interessere dem vedkommende de enkelte Dyrarter. Dgsaa holdt han, af Hensyn til dem, hvis Beseftigelse ikke tillod dem at bese Samlingen om Hverdagene, denne aaben et Par Timer om Søndagen, og var ogsaa da selv tilstede for at vise Publikum omkring. Intet Under derfor, at det zoologiske Musæum i særlig Grad har vundet Publikums Yndest, saaledes som det noksom fremgaar af det stadigt vøgende Antal Besøgende, det i en lang Aarrække har kunnet glæde sig ved.

Overhovedet er det zoologiske Musæum ved Esmarks rastløse Virksomhed blevet en Nationalinstitution, hvori Videnskabens og Almenhedens Interesser mødes og ligesom række hinanden Haanden. Det er saaledes et ligesaa fortjenst-

fuldt som stort Arbejde, der er nedlagt i den ovenomtalte saa hurtige Udvidelse af det nævnte Musæum: i det betydelige Materiales Anstafvelse fra de forskjelligste Egne af Jordkloden; i den minutiose, ja haarfine vidensfabelige Udredelse af alle de mangfoldige Arter; i disses Ordning i de forskjellige Grupper og Afdelinger, og endelig Arbeidet med hver enkelt Gjenstands Konservering og Opstilling paa den mest hensigtsmæssige Maade, foruden saa meget Andet.

Det vil forstaaes, at en saa anstrengt Virksomhed af den heromhandlede Art, naar hertil ogsaa kommer de til Esmarks Stilling som Professor hørende Forelæsninger og Examinationer*), ikke tillige kunde være forbunden med nogen synderlig Forfattervirksomhed, for hvilken han heller ikke var anlagt. Hvad han har offentliggjort, indskrænker sig til endel kortere Beskrivelser af nogle af de af ham selv fundne nye Arter, fornemmelig af Fiskene (Se Norst Forfatterlexikon). Mange ere imidlertid de Arter, det har lykkets ham at samle af saadanne, som ikke tidligere havde været beskrevne eller erkjendte som tilhørende vort Dyreliv. Det var vistnok altid hans Hensigt at tage disse for sig og beskrive dem. Men paa Grund af hans Uvilhelighed til denne Art Virksomhed har han stadig maattet finde sig i at se dette Arbejde udført af Andre, for hvem det laa nærmere. Dog have disse ikke undladt derunder at vise den skyldige Agtelse for Esmarks Fortjeneste som den, der først havde staffet de betræffende Arter tilveie og været opmærksom paa deres Betydning som nye eller afvigende Former.

*) Fra 1879 var Esmark tillige Bestyrer af den zootomiske Samling, hvilken Stilling han indehavde i ca. 4 Aar.

Som det gjerne altid bliver Tilfældet med Enhver, der med Iver arbejder for en bestemt Sag, har heller ikke Esmark kunnet undgaa Kollisioner med Kollegaer og Andre, der have havt en anden Betragtningssmaaede af det zoologiske Musæums Interesser og berettigede Fordringer ligeoverfor enkelte af Universitetets øvrige Kræft, som deraf berøres. Imidlertid er det almindelig erkjendt, at Esmarks ihærdige Kamp for Musæets Interesser ene og alene har havt sin Grund i den mest opofrende, den varmeste Interesse for dette.

I 1839 tilføjtede Esmark det smukt beliggende Landsted Fjeldstuen, en halv Hjerdingvei fra Christiania paa Veien til Frogner, og giftede sig kort efter med sin efterlevende Hustru, Anne Marie Olsen, Datter af Gjortker Olsen i Christiania, i hvis Hus han havde været læge. De førte et mere end almindeligt gjæstfrit Hus, hvor blandt andet aller de fremmede Naturforskere, der i den lange Aarække, Esmark boede paa Fjeldstuen, besøgte Christiania, fandt en venlig Modtagelse og, paa Grund af den der herskende utvungne og hjertelige Omgangstone, strax søgte sig som hjemme. Mange ere de fremmede Videnskabsmænd, som fra Esmarks og hans Hustrus Hus have medbragt et af sine hjæreste Mindre om sit Ophold i Norge. Hertil hidrog i Særdeleshed det Nabne og Redelige i Esmarks Karakter og den ligesaa fordringsløse som ligefremme Maade, hvorpaa han stedse kom Enhver imøde. Ogsaa hans Lethed i at tilegne sig fremmede Sprog kom ham herved tilgode. Ifølge den foransførte Nekrolog i Etillingsmagazinet kunde han udtrykke sig paa Engelsk, Fransk, Tysk, Italiensk og Spansk.

Esmark var Medlem af Christiania

og Thronhjems Videnskabsseksfaber, af den fysikografiske Forening i Christiania, samt af forskjellige udenlandske Videnskabsseksfaber. I 1856 blev han ved Prinds Napoleons Besøg i Christiania Ridder af Vreslegionen. Han var tillige dekoreret med St. Olavsordenens Ridderkors for „videnskabelig Fortjeneste“ samt Ridder af Nordstjerneordenen.

I Forbindelse med vor foransførte Omtale om, at Esmark fra Fødselen af tilhørte en Naturforskerfamilie, vil det ikke være uden Interesse at bemærke, at ogsaa hans Broder, Sogneprest Morten Esmark, var en ivrig Naturforsker, idet han fortrinnsvis lagde sig efter Mineralogi og skal have opdaget ikke mindre end 13 for vort Land nye Mineralier, hvoriblandt enkelte hidtil aldeles usjendte. Denne Interesse for Mineralogi nedarbejdes ogsaa paa en afdød Søn af Presten, som var Skibsreder, og „havde lagt sig til den formentlig største mineralogiske Samling, som har været i privat Eie her i Landet, medens en Datter af Presten, Birgitte Esmark, har faaet i Arv Oldefaderens og Farbroderens zoologiske Interesser.“ (Etillingsmagazinet).

Vi kunne ikke afslutte vor foranstaaende Omtale af Esmarks store Fortjenester af det zoologiske Musæum uden ogsaa at fremhæve det Glædelige i, at han i den anseede Zoolog R. Collett har faaet en Eftermand som Konservator og Bestyrer af Musæet, der med ikke mindre Interesse og Ihærdighed end Esmark selv fortsætter dennes rastløse Arbejde med Samlingens Forøgelse og Udstyr i Overensstemmelse med Videnskabens stedse stigende Fordringer. Naarlig skulde vi gjøre opmærksom paa den be-

tydelige Tilvæxt, den indenlandfke Vertebratsfamling har faaet, siden Collett overtog Esmarks Post som Konservator, og som i Eerdeleshed fremtræder i Fuglesamlingens hurtige Kompletteren saavel med mange for vor Fauna nye Arter, hvoraf de fleste ere opdagede af Collett selv, som med Exemplarer af Fuglene i deres Dun- og Ungedragter, saavel som i de øvrige Farveforandringer, de for

største Delen undergaa efter Alder, Aarstid og Lokalitet m. m. Og saa under Colletts Bestyrelse gaar det saa raskt fremad med Samlingens Forøgelse, at den allerede længe høist nødvendige Udvivelse af Rummet, som han har opnaaet ved Esabenes Forlængelse fra Væggene af ud imod Værelsernes Midte, blot kan betragtes som en fortoarig Nødhjælp.

(Mgbl.)

Literære Smaating.

IX.

23. Revised List of Special Days at the Exposition at New Orleans.

[Som tidligere omtalt i „For Hjemmet“ blev der i Slutten af forrige Aar i New Orleans aadnet en stor Udstilling, som varede til ud paa Vaaren dette Aar; men hvor heldigt Foretagendet end kunde være i Enkeltledningerne, saa kom det dog til Slutning ud med Gjæld. Det var vel for en Del af denne Grund, at Bestyrelsen besluttede at istandbringe en Fortsættelse af Udstillingen i den kommende Vinter; man vil altsaa begynde paany nu i November og holde det gaende i 5 Maaneder. Her gjælder det om at tromme sammen en saa stor Mængde Deltagere og Stuelystne som muligt, og vi afstraffe nedestaaende Aftistykke, ikke aiene for at Læserne kan faa vide, hvad man derne agter at foretage sig, men ogsaa og fornemmelig som et talende Exempel paa Amerikanernes Foretningsdygtighed og Geni, — som for andre Ting, — saaledes ogsaa for den Kunst, for ikke at sige, den Videnskab at avertere. — Til Veiledning for en og anden Læser skal vi forudstikke en liden Ordforklaring: Series, en Række; hemispherical, som angaar (denne vestlige) Halvfugle; continent, Fastland; mediterranean, sigter oprindelig til Middelhavet, men her menes den mexikanfke Bugt; the three Americas, det er Nord-, Central og Syd-Amerika; Mardi-gras (Franskt, udtales Mardigra), d. e. „Fede-Tirsdag.“ I de katholicke Lande tillader „Kirken“ (i: den romersk-katholicke Kirke) ikke sine Medlemmer at spise Kjød i Fastetiden; de holder derfor mangefeds, især i Italien, men ogsaa i andre katholicke Byer, en Fæst, som de kalde Carnevale, det er: „Kjød farvel!“ Paa denne Fæst gaar det gjerne høit til med Spisen og Driften, Mafferader, Narreoptog, Stoi og Staaft. Fede-Tirsdag er den sidste Dag i Karnevalstiden. Kommitteer for Udstillingen i New Orleans har ikke undladt at indrullere denne blandt Katholikerne saa populære Dag blandt sine store Fæst dage og lover at gjøre sit Bedste to make the celebration the most brilliant ever known in the annals of Louisiana]

New Orleans, Sept 16th, 1885.

TO THE PRESS AND PUBLIC:

On the 21st of July the Board of Management of the North, Central and South American Exposition (to be opened at New Orleans next November, for a period of five months), announced a

series of Special Days for the celebration of subjects peculiarly American, and Hemispherical in their scope.

This announcement was so favorably received by the Press and Public, that the Board have decided to enlarge the programme. In doing so it is necessary to change a few dates previously announced. The following is the revised and enlarged list:

TUESDAY, NOV. 10. AMERICAN PEACE DAY.

To be celebrated on opening day. The President of the United States; the Governors of all the States; the Presidents of the fifteen sister Republics of Spanish America; the Emperor of Brazil, and the Governor-General of Canada will be invited.

Henry Ward Beecher will be invited to deliver an address on the subject of "Peace and Good Will" between States, Sections and Nations.

In order to give practical importance and value to this occasion, Boards of Trade, Chambers of Commerce, etc., will be invited to send delegates to organize an "American Commercial Peace Union" as a standing protest against the increase of war debts and war taxation.

THURSDAY, NOV. 12. AMERICAN GOVERNORS' DAY.

The Governors of all the forty-six States and Territories of the United States; of the twenty-eight States and Territories of Mexico, and of the States of other American countries will be invited.

WEDNESDAY, NOV. 18. AMERICAN PRESS DAY.

Editors of all newspapers in the United States, Canada, Mexico and the countries of Central and South America, will be invited.

Chas. A. Dana, Esq., of the New York Sun will be invited to deliver an address.

WEDNESDAY, NOV. 25. AMERICAN MUSICAL CONGRESS.

Letters of invitation will be sent to all Musical Societies of the United States and other American countries, and an endeavor made to make it the grandest celebration of the kind ever held upon this continent.

WEDNESDAY, DEC. 2. AMERICAN MEDITERRANEAN DAY.

Large delegations will be expected from all Ports, Cities, States and Chambers of Commerce, tributary to and interested in the Gulf of Mexico. At an early date a special statistical circular, illustrated with diagrams, will be sent to the Press and Public of those States, on the subject of tributary Countries, Railways, Rivers, Commerce, Cotton Belt, Pine Belt, etc., etc., in order that all interests may be represented at this grand celebration. Hon. Charles E. Hooker, of Mississippi, will be invited to deliver an address.

WEDNESDAY, DEC. 9. AMERICAN BANKERS' CONGRESS.

Circular letters of invitation will be sent to all Bankers of the United States, Canada, Mexico and Central and South America. Such subjects as uniform coinage, banking laws, etc., will be considered.

Hon. Daniel Manning, Secretary of the Treasury, will be invited to deliver an address.

WEDNESDAY, DEC. 16. AMERICAN MAYORS DAY.

Letters of invitation will be sent to the Mayors of all American cities, and the day set apart in honor of the collective city exhibits.

Hon. Wm. R. Grace, Mayor of New York, will be invited to deliver an address.

TUESDAY, DEC. 22. NEW ENGLAND DAY.

This will be a celebration of Forefathers' Day, or the anniversary of the landing of the Pilgrims at Plymouth Rock. Large delegations will be expected from all New England States, and from the New England Societies of Western and Southern cities.

Hon. Wm. C. Endicott, Secretary of War, will be invited to deliver an address.

SATURDAY, DEC. 26. AMERICAN COLLEGE DAY.

All Colleges of North, Central, and South America will be invited to send full delegations — the object being to stimulate an exchange of educational information — to attract the students of Spanish and Portuguese America to our institutions of learning, and our students to their antiquities and classic history. United States Senator Wm. H. Evarts, will be invited to deliver an address.

TUESDAY DEC. 29. AMERICAN CONGRESSIONAL DAY.

Invitations will be sent to the Vice-President of the United States and all Senators, to the Speaker and Members of the House of Representatives, to the Members of the Congress of Mexico, and all other American countries.

The day will be celebrated during the holiday recess of our Congress.

WEDNESDAY, DEC. 30. AMERICAN COMMERCIAL**CONGRESS.**

To be held during the week that Members of Congress are present. Its object is to consider the best mode of inaugurating an "American Hemispherical Policy," based upon more intimate industrial, commercial and social relations between the three Americas.

Hon. Richard W. Townshend, of Illinois, will be invited to deliver an address on the subject of an American Zollverein, or Customs Union, and Hon. Abram S. Hewitt, of New York, an

address on the subject of reciprocity treaties. All Governments of American countries will be invited to send official delegates.

**FRIDAY, JAN. 1. AFRICAN-AMERICAN, AND
EMANCIPATION DAY.**

This is intended to be a double celebration of what the colored race have contributed to the material development of America, and of the Anniversary of Emancipation. Frederick Douglass and Ex. U. S. Senator Bruce, of Miss., will be invited to deliver addresses.

TUESDAY, JAN. 5. AMERICAN NATIVE RACES DAY.

Delegations from the Indian Tribes of the United States, the Aztecs and other civilized native races of Mexico, the Incas of Peru, and the various other native races of Central and South America will be invited. They will be dressed in their respective national costumes, and evidences of their antiquities and civilization will be exhibited. Delegations will also be expected from the various Indian Schools of the United States. Other appropriate ceremonies will be provided and an address delivered.

**FRIDAY, JAN. 8. ANNIVERSARY OF THE BATTLE OF
NEW ORLEANS.**

This day, which is a favorite one in New Orleans, will be devoted to a celebration of the victory of General Jackson over the British at New Orleans. Suitable ceremonies will be provided.

TUESDAY, Jan. 12. AMERICAN RAILWAY CONGRESS.

All Railway Companies of the United States, Canada, and Central and South America, will be invited to send delegates. An address will be delivered on the subject of railway progress on this continent, and other suitable ceremonies will be provided.

FRIDAY, JAN. 15. AMERICAN ELECTRICAL CONGRESS.

This will be held during the same week that the railway delegates are present. The progress of electrical science in all its branches, will be illustrated, and addresses will be invited from Cyrus W. Field, Edison, Bell and others. During the exercises, telegrams, and cablegrams of congratulation will be sent to the President of the United States, the Presidents of the fifteen Spanish American Republics, the Emperor of Brazil, the Governor-General of Canada, and replies expected from those officials.

**TUESDAY, JAN. 19. AMERICAN WATER-WAYS CON-
VENTION.**

This will be for the consideration of the improvement of the Mississippi, Missouri, Ohio, Red and other rivers of the United States, the construction of the Hennepin Canal, the improvement of Galveston Harbor, the condition of Erie Canal, and other waterways and Harbors of the United States. Large delegations will be expected from Boards of Trade, and other commercial organiza-

tions, and from the cities and towns interested in water transportation. Ex-Senator Wm. Windom, of Minnesota, and Ex-Gov. Horatio Seymour, of New York, will be invited to deliver addresses.

FRIDAY, JAN. 22. AMERICAN INTER-OCEAN TRANSIT CONGRESS.

Delegations will be invited from all maritime cities of the Atlantic, Pacific and Gulf Coast.

Addresses will be invited from representatives of the Tehuantepec, Panama, and Nicaragua projects.

MONDAY, JAN. 25. SCOTCH-AMERICAN DAY.

Delegations will be expected from the Scotch Societies and clubs of the various American cities.

United States Senator Beck, of Kentucky (a native of Scotland), will be invited to deliver an address on what the Scotch have contributed to the development of America.

WEDNESDAY, JAN. 27. AMERICAN MANUFACTURERS' DAY.

This day will be celebrated by a display of representative manufactures of North America, and the raw materials of Spanish and Portuguese America. Also by an address on the subject of "New Markets" for our surplus manufactures, and a reciprocal demand for their raw material.

MONDAY, FEB. 1. AMERICAN MARINE DAY.

Representative merchant vessels will be expected in the Mississippi River, opposite the Exposition Grounds, from the United States, Mexico, Peru, Chili, Brazil, Argentine Republic, and other American countries. Addresses will be invited from Major Chas. S. Hill, and Hon. David A. Wells.

WEDNESDAY, FEB. 3. AMERICAN AGRICULTURAL CONGRESS.

Delegates will be invited from all agricultural societies, schools and colleges of the United States, and other American countries. Hon. Norman J. Coleman, U. S. Commissioner of Agriculture, will be invited to deliver an address.

WEDNESDAY, FEB. 10. ANGLO-AMERICAN DAY.

Delegations will be expected from the various St. George's Societies of the United States. Suitable ceremonies will be provided and an address delivered on what the English have contributed to the settlement and development of American countries.

WEDNESDAY, FEB. 18. GERMAM-AMERICAN DAY.

Large delegations will be expected from the German Societies of Cincinnati, St. Louis, Chicago, New York, and other parts of the United States. Hon. Carl Shurz will be invited to deliver an address on the subject of what Germans have contributed to the settlement and development of different American countries.

MONDAY, FEB. 22. WASHINGTON'S BIRTHDAY.

Suitable ceremonies will be provided and an address delivered.

TUESDAY, FEB. 23. ITALIAN-AMERICAN DAY.

Delegations will be expected from the Italian Clubs and Societies of the United States, and other American countries, particularly, the Argentine Republic, where the Italians have played a prominent part in material development. Suitable ceremonies will be provided and an address delivered.

WEDNESDAY, Feb. 24. SPANISH-AMERICAN DAY.

Delegations will be expected from the various Spanish-American countries, and from the Spanish and Spanish-American Clubs of the United States. Hon. Matias Romero, the Mexican Minister, will be invited to deliver an address on the subject of what Spaniards have contributed toward the discovery and settlement of the various American countries.

THURSDAY, FEB. 25. COLUMBUS DAY.

Suitable ceremonies will be provided, and an address delivered.

MONDAY, MARCH 1. FRENCH-AMERICAN DAY.

All French Societies of Louisiana, Missouri, New York, and other parts of the United States, and of Canada, and Central and South America, will be invited. An address will be delivered on the subject of what Frenchmen have contributed toward the settlement and development of America.

WEDNESDAY, MARCH 3. PORTUGUESE-AMERICAN DAY.

This will be in honor of Brazil, and all interested in more intimate steamship communication, and commercial relations with that country will be invited. An address will be delivered on the subject of what the Portuguese have contributed toward the discovery and settlement of America.

THURSDAY, MARCH 4. AMERICAN FIREMEN'S DAY.

Delegations will be invited from all Fire Companies in the United States, and suitable ceremonies provided.

TUESDAY, MARCH 9. MARDI-GRAS.

No pains will be spared to make the festivities of this popular celebration the most brilliant ever known in the annals of Louisiana.

MONDAY, MARCH 15, AMERICAN LABOR DAY.

All labor organizations in the United States will be invited. Suitable ceremonies will be provided.

WEDNESDAY, MARCH 17. IRISH-AMERICAN DAY.

All Irish Societies and Clubs of the United States and Central and South America, will be invited to send full delegations. U. S. Senator Jones of Florida, will be invited to deliver an address

on the subject of what the Irish have contributed to the settlement and development of the various American countries.

WEDNESDAY, MARCH 24. HEBREW-AMERICAN DAY.

All Hebrew Societies and Clubs of the United States and Central and South America, will be invited to send delegations. An address will be delivered on what the Hebrews have contributed toward the development, commerce and banking, of the various American countries.

MONDAY, MARCH 29. AMERICAN VETERANS' DAY.

This is intended to be a grand re-union of Union and Confederate Veterans and a further tribute to "Peace and Good Will." Suitable ceremonies will be provided.

WEDNESDAY, MARCH 31. CLOSING CEREMONIES.

Suitable ceremonies will be provided, and a valedictory address delivered by the President of the Exposition.

Approved: **Jno. W. Glenn**, Director-General.
S. B. McConnico, President.

NOTE—Other special days, embracing such specialties as may be deemed desirable will be announced later. For further information, address: **Alex. D. Anderson.**

Commissioner for Special Days, Willard's Hotel, Washington D. C.

24. Folkefang i Anledning af Udvandringen til Amerika.

[Nedenstaaende Sang, som er forfattet af Storthingsbonden Johannes Olsen Befeth,*) er optaget fra det norske Tidsskrift „Folkevennen“ for 1854 S. 77. Man faar ikke flandre Befeth, fordi han ikke forstod den sande Aarsag til Udvandringen; der var lærdere Folk end han, som ikke dengang indsaar, at Norge i Forhold til Udviklingen af sine Hjælpeilder var overbefolket.]

Naar favnlang Istep ved Taget hænger,
Naar Binden voldelig Sneen slænger
Dg fylder Kjøkken og fylder Lo,
Bed Mississipp i jeg da gad bo.

Naar Laden tom er, og Kvæget brøler,
Mens Baaren endnu i Syden nøler,
Paa Norges Vinter jeg harmes da
Dg ønsker mig i Amerika.

Naar Tjaa og Rive jeg ført har længe
Paa næsten græslose, haarde Enge,
Da vil jeg bort fra vor magre Jord
Didhen, hvor Alt uden Gjødsel gror.

*) Se „For Hjemmet“ for 1884 S. 442.

Naar tidlig Frost mig til Agren kalder,
 Og grønne Havre for Sigder falder,
 Da gad jeg reise for fulde Seil
 Dithen, hvor Hosten slaar aldrig feil.

Der voxer Græsset som Humleranker,
 Og Vinterfor man paa en Dag sanker
 For Koen, stor som en Elefant, —
 Hvor er ei Alting dog der galant!

Der The og Kaffe og Mælk og Romme
 Vil Kolonisterne oversvømme,
 Der Flest og Hvede er dagligt Brød,
 Der vugges hver Mand i Lyffens Skød.

Kolumbi Verden maa ei ha' fristet
 Den Stjebne, Eden at have mistet,
 Da er det saa vil jeg brat derhen
 For Paradiset at faa igjen.

Min Ven — saa hører jeg dig at sige;
 Men heri er' vi ei ganske lige —
 Ei Alle passe den samme Sko,
 Ei Alle hylde den samme Tro.

Hver Jordens Ting haver tvende Sider
 Tidt en er sort, sjønt den anden hvid er;
 Vend det, du rose vil, rundt omkring,
 Trak fra dets gode dets onde Ting.

Et Eden anden Vethdning haver
 End blot et Forraad af Jordens Gaver —
 Hvor ofte var ei en Mæt og Rig
 I al sin Lykke ulykkelig!

Mon Sorgen ei kan opslaa sin Bolig,
 Mon Gravens Slummer er mere rolig
 Hinsides bredden Atlanterfø,
 Mens Norges Odelsmand der vil dø?

Nei Skynden, Sorgen de Væsner onde
 Ei føre Krig blot med Norges Vonde, —
 Reis Verden om, der er aaben Vej,
 Navn saa det Sted, hvor du fandt dem ei.

Og hvem tør sværge for noget Rige,
 At Lykken aldrig dets Børn skal svige —
 Hvem kan forsikre, at Hunger ei
 Til V i n l a n d g o d e skal finde Vej?

Thi selv i Lande, hvis Egne fløde
 Af Mælk og Honning og Vine søde,
 Selv der blev stundom sliq Trang for Brød,
 At eget Foster en Moder nød.

Og nu den Kulde, paa hvem vi klage —
 O ei for dens Skyld vi plat forsjage,
 Saalænge Faaret har Skind og Uld,
 Saalænge Kien af Bjork er fuld.

Naar denne splittet i Dønen luer,
 Naar tætte Bægge jeg rundt mig skuer,
 Da ingen Reise jeg raader til,
 Jeg gjør mit Klima saa varmt jeg vil.

Ja, sandt er det, her er liden Sommer,
 Thi det er længe før Vaaren kommer;
 Men naar den kommer, den yndig er,
 Dens lange Savn gjør den dobbelt kjær.

Og sandt er det, man maa Jorden pløie
 Med mindre Fordel og mere Noie
 I Norges Dal end ved Beaver-Flod,
 Men taber Normand vel derfor Mod?

Man kjender Norges, vor Moders Skikke,
 Hun sine Sønner forfjæler ikke,
 Hun føder sparsomt, men føder dog,
 Gjør Gavn for M a d e n, er hendes Sprog.

Ja vil du søvniq din Dont forsomme
 Og om et Eden bag Havet drømme,
 Og vækkes ifkun ved Glasjes Klang,
 Saa blir nok Dalen dig her for trang.

Men selv hint Prærielands Gunst sig vender
 Fra døsig Land og fra døvne Hænder —
 Ja skal du vandre i Væntens Fjed,
 Vil Sveden rinde paa Flæstet ned.

Hvor Solen brænder de fede Lande,
 Og Dunster stige fra raadne Bænde,
 Mon der en Normand kan a a n d e l e t?
 Nei, snart han blir nok af Dage mæt.

O, stod de op ifra deres Grave,
 Som Norges Gaarde opryddet have,
 Saa Vtten rømme fra dyrket Hjem —
 Mon Synet vel kunde glæde dem?

Nei Fædres Sved vil jeg elste, ære,
 Paa deres Tomter jeg mig vil nære,
 Og naar jeg samles lig dem til Ro,
 Hos deres Ben mine Ben vil bo.

Korst Staal for Klipper og Sne og Vatter
 For Norges Sommer, lidt kort, men vatter,
 For hver, som noies med Stand og Sted —
 Fyld *M* i Staaalen og gjør Bested!

25. Epigram over Thom. Paynes Forfatterskab.

[Fritænkteren Thomas Payne (født 1737, død 1809) udgav først i Philadelphia en Bog kaldet common sense (sund Sands); den gjorde megen Lykke i Amerika, da den var rettet mod det britiske Parlaments Umænseligheder. Siden (1793) udgav han i Paris en daarligere Bog kaldet l'age de la raison, (the age of reason, Fornuftens Tidssalber). Herom er det, at En (kan Nogen sige os h v e m, og under hvilke Omstændigheder?) har gjort nedenstaaende Vers].

Thom. Payne, who wrote in liberty's defense
 In his "Age of reason" lost his "Common sense".

I Solskinnet.

(Fortsættelse).

Senere mod Aften, da allerede et
 mat Lampeffin ophyste Varselskuen, kom
 Faderen, Kommerstraad og Bankier Hohl,
 Firma „Hohl & Sonner“ for at aflægge
 sin Hustru et Besøg og sætte hende en
 god Nat. Manden maatte vel være i
 Midten af de firti, var høj og velvoren.
 Alt hos ham var elegant, lige fra de la-
 kerede Støvler til det omhyggelig frise-
 rede Haar og det sirlige Skjæg.

Han vendte sig mod den venligste,
 hjærighedsfuldeste Omhed mod sin unge
 Hustru, kysede hende paa Panden og da
 hun strax viste ham Ammen, fik ogsaa
 hun en nedladende Hilsen. — Dorthes
 saa Manden prøvende ind i Ansigtet og
 havde atter mange Tanker. Den første
 var: han er dog altfor gammel til den
 unge Kone, derefter var hun strax paa
 det rene med, at denne behagelige hende
 meget bedre end Manden; thi, sagde hun

til sig selv: han er stolt, og hvorfor kan
 han ikke kysse sin lille Kone paa Mun-
 den? Og hvilke besynderlige Dine kan
 han; han kan ikke se Nogen lige i An-
 sigtet.

Saadanne Tanker maatte Hr. Kom-
 merstraaden, for hvem Børsen havde den
 allerstørste Respekt lade sig gefalde af sin
 Søns Amme, thi Tanken kan jo Men-
 nestene ikke se, og om disse Tanker og-
 saa ganske aabent var blevene udtalte for
 ham, havde han ganske vist moret sig
 meget over dem; den stolte Mand stod
 jo i Lykkens og Rigdommens Solskin,
 for ham gaves der ingen Skygger.

Først sent havde han besluttet sig til
 at indgaa i Ægtestanden, efterat han
 længe havde nydt den ugifte Stands
 fulde, ubundne Frihed, og kun den
 Forpligtelse ikke at lade det gamle, be-
 rømte Firma: „Hohl & Son“ uddø,

kunde bevæge ham til at opgive det tvangsløse Liv, i hvilket han ikke havde nægtet sig nogen Nødelse eller ladet sig hindre af noget Hensyn.

Det faldt af sig selv, at han kun vilde forbinde sig med den friskeste Ungdom. Rigdom fordrede han ikke, deraf havde han nok selv, — men Skjønhed og den udvalgte Dames hoiagtelsesfulde Hengivenhed og hdmgye Seen op til ham, som havde draget hende op af Dunkelhed og sat hende ind i sit Livs Solstien med al den Herlighed, hvormed dette Liv var fyldt. — Derfor havde han for et Aars Tid siden giftet sig med denne unge, endnu neppe tyveaarige Kvinde, som løstet op fra en afhængig Stilling maatte betragte det for en overordentlig Lykke, en misundelsesværdig Lod at række den firtiaarige Mand sin Haand. — At et faadant Bæsen havde Krav paa den Mandts oprigtige Kjærlighed, der havde valgt hende til Hustru, kom slet ikke i hans Tanker; han var derimod opfyldt af Betragtninger over den Læffe, han skjænkede, da han hævede hende til sin Gemalinde, gav hende Del i sit Navn og sit Hus med al den Glands og Overflod som knyttede sig dertil. Derfor havde hans Opførsel ligeoverfor hans Hustru stedse noget Medladende ved sig; — han tog det som selvsølgelig, at hun hele sit Liv igjennem skulde bringe ham et taknemmeligt tilbedende Hjertes Hyldest for alt det Store, han havde givet hende.

Da nu en Søn og Arving til det gamle berømte Firma let og lykkelig var født til Verden, da laa Solstinnen klarere end nogensinde over det hele Hus. Aller skjønnest straalende det dog fra den unge Moders elstelige Ansigt, ligesom det om Morgenens glimrer i Dugdraaben. Men bredt og fuldt laa det ogsaa over Faderens selvbevidste, næstede, glat-

rage Ansigt, og da han om Morgenens traadte ind i sit Kontor, udbredte Straalerne sig ligeledes over alle disse friske, fint klædte Handelsbetjente lige ned til Gaardskarlen, der affstøvede Kontoret. Med et sagte Nik af det hoi baarne Hoved modtog Chefen sit Personales Nybenfning og stred derefter ind i det inderste Værelse, i sit Privatkontor, hvor han blev siddende foran et Pallisander Skriverbord og ledede alle sine Forretningers Traade. Herind kom den første Fuldmægtig for at modtage hans hoi Befaling og afgive Bæst om den indløbne Korrespondense.

En Sky syntes dog at formørke Solstinnen, da den lille Gut ved bestandig Skrigen og Klynken, — tiltrods for alt det Solstien, der omgav ham, — gav sin Misformoielse med denne Verden tilskjende. Huslægen erklærede, at den Næring, han fik, ikke var tilstrækkelig, at den svage, fine Moder ogsaa maatte staaes. Med Østers og Champagne var her intet at udrette, hvis saa var, havde Sagen ikke været Omtale værd. Men for Penge er Altting at faa, ogsaa en Stedfortræder for den moderlige Livstilbe. — Befaling udgit! alle fire Vinde bragte Bud omkring, og efter saa Dage var alt i Orden. Skjen var forsvundet, Solen skinnede paany i usfordunklet Glands, Arvingen til Firmaet: „Hohl & Son,“ havde efter Dorthes Ankomst forsonet sig med Verden, besøgt sig derfor i onsteligste Belgaaende og trivedes synligt.

Med det omtalte Firma forholdt det sig forresten for nærværende ikke ganske efter Ordene. Da den gamle Herre og Chef forlod Verden, og i en sølbeflagen Tigeliste, ledsaget af mange Rudste og Tjenere, var bleven bragt til Hvile, da havde to Sønner tiltraadt den rige Arv og tre Aar i Fællesskab repræsenteret

Firmaet paa Børsen. Men derefter fulgte en Skilsmisse mellem Brødrene, thi de var hinanden altsfor ulige. Den ældste, Reinhold, traadte frivillig ud og overlod den yngre, Herman, Faderens Hus og Repræsentationen af Firmaet. Han selv traf sig tilbage til Privatlivet og levede for sine Liebhaberier. Disse var rigtignok af en saa eiendommelig Art, at de for lang Tid siden havde paadraget ham Navn af en Særling.

Ti Aar ældre end Broderen gjorde hans Udseende dog et endnu ældre Indtryk. Han var baade i sit Ydre og i mange andre Henseender en fuldkommen Modsatning af sin Broder. Fin og spinkel af Bygning, isort en uanseelig

mortegraa Graf og Hat, stottende sig til et Spankrør med gylden Knap, kunde han ikke af Nogen antages for den overdaadige i fuld Mandskraft og Skjønhed straalende Bankiers Broder uden af dem, som vidste det. — En Hader af al Prælen og Brunt, førte Reinhold Hohl et fordringsløst, stille Liv i et Havehus udenfor Byen, der laa saa skjult mellem gamle, høie Træer, at det neppe lod ane Byens Nærhed. Her plantede han Frugttræer og opelsede de ædleste Frugter, her glædede han sig over de herlige Græsflader, der fine og lette som grøn Floiel strakte sig vidt og bredt omkring Huset. (Mere).

G a d e.

Mit Slægtregister er snart fortalt;
 Thi Born har jeg ei at opregne.
 Af Forfædre har jeg i Et og Alt
 Kun en, som jeg tør mig tilregne.
 Mit Levnet ei store Bedrifter frembød.
 Hvad kan af en Hyrde man vente?
 Man kjender mig bedst af den bratte Død,
 Hvormed min Historie endte.

(For Ungd.)

Oplysning til Rebus No. 9.

En Bager i Bagdad gjorde undertiden feil Overslag til sin Underbalance.

Rettelse.

Paa Titelsiden S. 637 af nærværende Hefte staar 20de, skal være 21de Hefte.

Alle de, som staa til Rest med Kontingent bedes venligst at indsende samme uden Ophold.

Adresse:

K. Thronsen, Box 1014, Decorah, Iowa.

F n d h o l d: Frøfalden, men ikke fortabt. — Professor Lauritz Esmark og det zoologiske Musæum. — Litterære Smaating. — S Solstinnet. — C a a d e. — Op-
 lysning til Rebus.

R. F. B. Portman,
JUSTICE OF THE PEACE,
ATTY. AT LAW, NOTARY, REAL ESTATE.

Office over Klopps Drug Store, DECORAH, IOWA.

G. R. WILLETT.
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willetts & Willett,

ATTORNEYS AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

Hans Johnsen,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svøber, Bidler etc.,
forfærdiger i sit eget Værksted efter Bestilling alle Slags Buder, Steleringe etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA.

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøi, Bygningsmaterialier,
som Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.
Kobber- og Blikvarer reparerer. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillen de bedst
i Handelen. Lomme- og Stue-Uhre reparerer smukt.
Tæt ved Post Office, Decorah, Iowa.

T. E. Egge, NOTARIUS PUBLICUS, udfærdiger Skjæder, Pan-
teobligationer, Føderaadskontrakter etc. Auditor's
Office i Courthuset, DECORAH, IOWA.

J. T. RELF.
PHOTOGRAF,

handler med Kammer, Lister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den udmærkede Retoucher, Hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerhs Drugstore,
Decorah, Iowa.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Colonialvarer,

Hatte og Huer, Stovler og Sko etc. etc.

Endsiden af Water Street = = = = Decorah, Iowa.

VARIETY STORE

For Galanteri-Varer, Guldstads, Solvtøi,
Billed-Hammer,
etc. - - - etc. - - - etc.

Burlington, Cedar Rapids & Northern Ry.

Den lige Linie gennem Staten Iowa til

Steder i Minnesota og Dakota

Staar i Forbindelse med alle vigtige Linier, der gaa mod

Nord, Syd, Ost og Vest.

Nord til Minneapolis, St. Paul og alle Steder i Minnesota, Dakota, Manitoba, Montana, Wyoming og Oregon. Syd til St. Louis og Steder i Illinois, Missouri, Arkansas, Texas og alle Steder Syd og Sydsst. Ost til Chicago og alle østlige Steder. Vest til Council Bluffs, Kansas City og alle Steder i Nebraska, Kansas, Colorado, New Mexico, Utah, Nevada og Californien.

Landjoger-Billetter ere tilsalgs paa alle Coupon-Officer, baade enkelte og for Frem- og Tilbagerejse til Landmarkeder i Iowa, Minnesota, Dakota, Kansas, Nebraska, Missouri og Texas.

Faste Train med Pulmans Palads Sovevoque gaa mellem Chicago og St. Louis og Minneapolis og St. Paul, gaaende fra Chicago paa Chicago, Rock Island & Pacific-Banen, fra St. Louis paa St. Louis, Keokuk & Northwestern-Banen og fra Minneapolis & St. Paul paa Minneapolis & St. Louis-Banen.

Sovedlinien

gaar fra Burlington, Iowa, til Albert Lea, Minnesota; Muscatine-Linien fra Muscatine, Iowa, til What Cheer og Montezuma, Iowa; Clinton-Linien fra Clinton, Iowa, til Elmira, Iowa; Iowa City-Linien fra Elmira til Riverside, Iowa; Decorah-Linien fra Cedar Rapids til Postville og Decorah, Iowa; Iowa Falls-Linien fra Cedar Rapids til Worthington, Minn. og Watertown, Dakota; Belmont-Linien fra Dows, Iowa, til Madison, Iowa.

At Oventaaende sees, at næsten ethvert Strøg af Iowa, Minnesota, Dakota og Norden eller Osten, Syden eller Sydssten kan naaes med denne Linie og dens Forbindelser.

Karter, Tidstabeller og enhver Underretning meddeles ved Henvendelse til Agenter. Billetter findes tilsalgs paa alle Coupon-Officer til alle Steder i de Forenede Stater og Kanada.

C. J. Ives,

Præsident og General Superintendent.

Cedar Rapids, Iowa.

J. C. Hannegan,

Chief Clerk, Passager-Depot.

Burlington, C. R. & N. R. R. Tidstabel for Decorah Station. Regulære Treen afgaa og ankomme som følger: Train No. 52 (Passager) gaar fra Decorah kl. 1,20 Efterm. og No. 54 (Fragt) kl. 4,50 Form.; No. 51 (Passager) ankommer kl. 3,00 Efterm. og No. 53 (Fragt) kl. 5,25 Efterm.

Decorah Business College

tilbyder et omfattende praktisk Kursus for \$30.00 (Terminens Længde efter Enhvers Behov). Man kan begynde naarsomhelst hele Aaret igjennem, og Skolen har ogsaa en Klasse for Damer. Bestyreren er en Bogholder med 35 Aars Praxis. Skolens 9de Aars - Cirkulær sendes til Enhver, som derom henvender sig til Bestyreren

JOHN R. SLACK.

Iver Larsen

fælger udelukkende for Kontant og handler med

DRYGOODS, NOTIONS,

Færdiggjorte Klæder,

Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.

I Brødrene Gulliksons forrige Store.

Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,

Dien- og Dre-Læge.

Decorah = = Iowa.

6 tidligere Bind af „For Hjemmet“,

indeholdende flere store og en Mængde mindre Fortællinger (72 Hefter, over 2,100 Okaafsider med Titelblade og Registre til hvert Bind) sendes portofrit eller pr. betalt Express til hvilkenombest Adresse her i Landet for \$5.00. (Enkelte Bind kunne ogsaa sendes til Norge og Danmark for \$1.00 Stykket). Ved et Bind forstaaes 12 Hefter.

Adresse:

R. Thronsjen, Decorah, Iowa.

Vi kan tilraade vore Læsere

at kjøbe sit Skotoi hos

L. M. ENGER,

respektabel Skohandler,

2den Dor Vest for 1st National Bank,

DECORAH, - - - - - IOWA.

U 4.

Familien Helbringen,

en udmærket, kristelig Fortælling af Eugenia v. Mitslaff, 17 mindre Fortællinger, forskjellige Biografier og meget andet Læsestof, (24 Hefter = 1 ældre Mængde af „For Hjemmet“) sendes portofrit for \$1.50.

Adresse R. Thronsjen, Decorah, Iowa.

F. P. Johnson,

ATTORNEY AT LAW,

Office over Winnesheik County Bank, - - - Decorah, Iowa.

G. I. Wendling

forfærdiger

Kaleschevogne og Buggier
og forøvrigt alleslags Kjøretøier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Berksted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Højskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Kost billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohr, Northfield, Minn.

DECORAH WOOLEN MILL

har stadig tilsalgs en fuld Forsyning af
Flaneller,
Uldtepper,
Garn,

Kashimirer o. s. v.,

Alt af eget Fabrikat.

Varerne garanteres at være udelukkende af Uld og et Fabrikat af første
Sort i sit Slags.

Kom og forjøg det.

John E. Duncan,

Decorah Woolen Mill, Water Street,

DECORAH,

IOWA.

F. N. EGGE,

Smedeverksted, Water Street, lidt Vest for Woolen Factory, Decorah, Iowa.

**Hestestøning, Reparation af Plouge og alle
Slags Gaardsredskaber,**

samt Alt til mit Fag henhørende Arbejde udføres billigt og forsvarligt.